

ANTALET AVLAGDA EXAMINA, EXAMENSDELAR OCH KOMPETENSOMRÅDEN			STUDIERNAS MÅL (ENLIGT EXAMENSDEL) HELA EXAMEN ELLER EXAMENSDEL/EXAMENSDELAR	
ANTAL EXAMINA ST.		GE INOM FORDONSBRANSCHEN	GE INOM FORDONSBRANSCHEN	
Grundexamen inom fordonsbranschen (GE): 1 731		Kompetensområdet för fordonsteknik 336 st.	hel examen	examensdel/
Yrkesexamen inom fordonsbranschen (YE): 417		Kompetensområdet för bilplåtslagning 87 st.	19 629 st.	delar
Specialyrkesexamen inom fordonsbranschen (SYE): 117		Kompetensområdet för billackering 51 st.		915 st.
		Kompetensområdet för bilförsäljning 6 st.		
		Kompetensområdet för bilteknik 1 122 st.		
		Kompetensområdet för reparation av motordrivna småmaskiner 36 st.		
		Kompetensområdet för försäljning 21 st.		
		Kompetensområdet för reservdelsförsäljning 18 st.		
		Kompetensområdet för skadereparation 42 st.		
		Uppgift saknas 9 st.		
ANTAL EXAMENSDELAR		YE INOM FORDONSBRANSCHEN	YE INOM FORDONSBRANSCHEN	
GE inom fordonsbranschen: 20 544 st.		Kompetensområdet för verkstadsservice 273 st.	hel examen	examensdel
YE inom fordonsbranschen: 2 460 st.		Kompetensområdet för försäljning och kundservice 30 st.	2 208 st.	/delar
SYE inom fordonsbranschen: 828 st.		Kompetensområdet för däckservice 1–4 st.		252 st.
		Kompetensområdet för arbetsledning 93 st.		
		Kompetensområdet för skadereparation 18 st.		
		Uppgift saknas 1–4 st.		
GE INOM FORDONSBRANSCHEN		SYE INOM FORDONSBRANSCHEN	SYE INOM FORDONSBRANSCHEN	
Gemensamma examensdelar (GED):	Lokala examensdelar:	Kompetensområdet för arbetsledning inom fordonsbranschen 27 st.	hel examen	examensdel
993 st.	612 st.	Kompetensområdet för verkstadsservice 57 st.	666 st.	/delar
		Kompetensområdet för skadereparation 33 st.		162 st.
		Kompetensområdet för försäljning och kundservice 1–4 st.		
		Uppgift saknas 1–4 st.		

ANTALET AVLAGDA EXAMINA, EXAMENSDELAR OCH KOMPETENSOMRÅDEN Reflektioner

Antal avlagda examina

Antalet examina år 2024 jämfört med året innan 2023:

- GE inom fordonsbranschen ändring 6,6 %
- YE inom fordonsbranschen ändring 79,7 %
- SYE inom fordonsbranschen ändring 108,9 %

Antal avlagda examensdelar

Antalet examensdelar år 2024 jämfört med året innan 2023:

- GE inom fordonsbranschen ändring 16,0 %
- YE inom fordonsbranschen ändring 68,1 %
- SYE inom fordonsbranschen ändring 169,7 %

Antal avlagda kompetensområden

Antalet kompetensområden år 2024 jämfört med året innan 2023:

SYE inom fordonsbranschen:

Kompetensområdet för arbetsledning inom fordonsbranschen ändring 80,0 %.

Kompetensområdet för verkstadsservice ändring 119,2 %.

Kompetensområdet för skadereparation ändring 135,7 %.

Kompetensområdet för försäljning och kundservice 1–4 st. (1 st. år 2023).

Uppgift saknas 1–4 st.

GE inom fordonsbranschen:

Kompetensområdet för fordonsteknik ändring 4,4 %

Kompetensområdet för bilplåtslagning ändring 7,1 %

Kompetensområdet för billackering (ingår i den tidigare siffran för skadereparation)

Kompetensområdet för bilförsäljning 6 st. (Inga prestationer 2023)

Kompetensområdet för bilteknik (ingår i siffran för fordonsteknik)

Kompetensområdet för reparation av motordrivna småmaskiner 36 st. (- st. 2023)

Kompetensområdet för försäljning ändring -15,2 %

Kompetensområdet för reservdelsförsäljning 18 st. (obs! Siffran har beaktats i kompetensområdet för försäljning)

Kompetensområdet för skadereparation 42 st. (ingår i siffran för bilplåtslagning)

Uppgift saknas 9 st.

YE inom fordonsbranschen:

Kompetensområdet för verkstadsservice ändring 133,3 %.

Kompetensområdet för försäljning och kundservice ändring -42,3 %

Kompetensområdet för däckservice 1–4 st. (2 st. 2023)

Kompetensområdet för arbetsledning ändring 111,4 %.

Kompetensområdet för skadereparation ändring 80,0 %.

Uppgift saknas 1–4 st.

Övrigt

Prestationerna i examina enligt kompetensområde har ökat i enlighet med antalet examina. Det är anmärkningsvärt att det tar mellan två och tre år att avlägga yrkes- och specialyrkesexamina. Således varierar prestationerna från år till år.

Arbetslivskommissionen för fordonsbranschen, lägesbild 2024

ANORDNANDE AV EXAMINA

ANORDNARTILLSTÅND

GE inom fordonsbranschen: 55 st.
YE inom fordonsbranschen: 35 st.
SYE inom fordonsbranschen: 22 st.

AKTIVA ANORDNARE

GE inom fordonsbranschen: 52 st.
YE inom fordonsbranschen: 26 st.
SYE inom fordonsbranschen: 12 st.

ICKE-AKTIVA ANORDNARE

GE inom fordonsbranschen: 3 st.
YE inom fordonsbranschen: 9 st.
SYE inom fordonsbranschen: 10 st.

ANORDNANDE AV EXAMINA Diskussion

SPRÅKEN PÅ AVLAGDA EXAMINA

GE inom fordonsbranschen
Finska 1 656 st.
Svenska 75 st.

YE inom fordonsbranschen
Finska 417 st.

SYE inom fordonsbranschen
Finska 117 st.

Språklig och geografisk täckning samt fördelning av prestationer

- Antalet aktiva anordnare av YE inom fordonsbranschen har ökat från sjutton till tjugosex, dvs. antalet aktiva anordnare har klart ökat. Ökningen av andelen aktiva är en bra sak, eftersom antalet passiva anordnare nu är mindre.
- Antalet anordnartillstånd har knappt förändrats alls när man jämför antalet under de senaste åren.
- GE ordnas i hela Finland med fokus på de största städerna och regionerna. Av de nio som ordnar utbildning på svenska är de största koncentrerade till kusten.
- YE och SYE följer båda samma formulär som GE, de största utbildningsanordnare finns i Mellersta Finland och Östra Finland.

Arbetslivskommissionen för fordonsbranschen, lägesbild 2024

KVALITET PÅ GENOMFÖRANDET AV YRKESPROV OCH BEDÖMNINGEN AV KUNNANDE

Fördelning av platserna för yrkesprov

GE INOM FORDONSBANSCHEN:

Arbetsplats 72,9 %

Läroanstalt 13,6 %

Arbetsplats + läroanstalt 7,16 %

Uppgift saknas 6,34 %

YE INOM FORDONSBANSCHEN:

Arbetsplats 97,3 %

Läroanstalt 1,47 %

Arbetsplats + läroanstalt 0,25 %

Uppgift saknas 0,98 %

SYE INOM FORDONSBANSCHEN

Arbetsplats 92,39 %

Läroanstalt 0,72 %

Arbetsplats + läroanstalt 5,43 %

Uppgift saknas 1,45 %

Reflektioner över fördelningen av prestationsplatser

- Jämfört med året innan har uppgifterna överförts betydligt bättre till systemet (år 2023 var GE 37,6 %, YE 7 % och SYE 25,7 %).
- YE:s och SYE:s yrkesprov genomförs i regel på arbetsplatserna.

Reflektioner kring yrkesprov som ordnas vid läroanstalter

- Andelen yrkesprov i grundexamen som görs vid läroanstalter har ökat, även om yrkesproven enligt examensgrunderna borde genomföras på arbetsplatserna. Ökningen kan också ha påverkats av att uppgifterna överförs till systemet bättre.

Reflektioner kring utbildningsanordnarnas utvecklingsobjekt och goda praxis

- För att förbättra bedömningen av kunnandet borde utbildningen för arbetsplatshandledare utökas.
- Utbildningsanordnaren ska säkerställa att informationen om innehållet i yrkesproven och bedömningen av kunnandet förmedlas till arbetsplatshandledarna på ett dokumenterat sätt.

KVALITET PÅ GENOMFÖRANDET AV YRKESPROV OCH BEDÖMNINGEN AV KUNNANDE

Respons

Responsenkäter (svarsskala 1–5)

STUDERANDERESPONSENS
AVSLUTANDE ENKÄT, YRKESPROV

GE inom fordonsbranschen 4,3
YE inom fordonsbranschen 4,6
SYE inom fordonsbranschen 4,7
(nationellt medeltal 4,6)

RESPONS FRÅN
ARBETSPLATSHANDLEDAREN

GE inom fordonsbranschen 4,2
YE inom fordonsbranschen 4,3
SYE inom fordonsbranschen 4,4
(nationellt medeltal 4,2)

ARBETSPLATSRESPONS

GE inom fordonsbranschen 4,2
YE inom fordonsbranschen 4,1
SYE inom fordonsbranschen 4,2
(nationellt medeltal 4,2)

Diskussion

Studeranderespons

- I fråga om studeranderesponsen (yrkesprov) har det knappt skett någon numerisk förändring.
- Det finns skillnader i fördelningen av svaren även om medeltalet är på liknande nivå. GE har fler svar i båda ytterligheterna.

Respons från arbetsplatshandledaren

- Responsen från arbetsplatshandledarna har jämnats ut mellan grundexamen och yrkesexamen. Även här har SYE sjunkit närmare YE och GE.

Arbetsplatsrespons

- För SYE:s del har medeltalet för arbetsplatsresponsen sjunkit på ett statistiskt betydande sätt. Orsaken kan vara oklarheten i SYE:s roll och det minskade utbudet (även om förändringen har ökat i fjol är antalet svar små).
- Förändringen i finansieringen har sannolikt redan realiserats i utbildningsanordnarnas verksamhet även i fråga om pågående examina.

Allmänna reflektioner

- Den ekonomiska situationen kan försvåra studierna och även förändra arbetsgivarnas inställning.
- Vissa utbildningsanordnares utbud har utvidgats geografiskt i fråga om yrkesexamina. Det kan synas bland annat som en utmaning för handledningen när avstånden är längre.

KVALITET PÅ GENOMFÖRANDET AV YRKESPROV OCH BEDÖMNINGEN AV KUNNANDE

Bedömning av kunnande och förverkligande av tvåpartsbedömningen i yrkesinriktade examensdelar

GE INOM FORDONSBANSCHEN
Lärare och representant för arbetslivet
(tvåpartsbedömning) 78,3 %
Uppgift saknas 2,1 %

YE INOM FORDONSBANSCHEN
Lärare och representant för arbetslivet
(tvåpartsbedömning) 96,5 %
Uppgift saknas 0,5 %

SYE INOM FORDONSBANSCHEN
Lärare och representant för arbetslivet
(tvåpartsbedömning) 98,9 %
Uppgift saknas 0,7 %

Reflektion kring förverkligandet av tvåpartsbedömningen

- I fråga om GE inom fordonsbranschen har bedömningarna av yrkesprov förbättrats betydligt jämfört med året innan (49 % 2023). Yrkesproven utförs på arbetsplatserna.
- För YE inom fordonsbranschen har tvåpartsbedömningen förbättrats (90 % år 2023). Yrkesexamens examensdelar avläggs i regel alltid på arbetsplatserna.
- För SYE:s del har det skett en förbättring (83 % år 2023). I regel har yrkesproven genomförts på arbetsplatsen där en representant för arbetslivet har varit närvarande.
- I fråga om genomförandet av yrkesprov genomförs bedömningarna planenligt. I fråga om grundexamina måste en del av examina avläggas vid läroanstalterna, vilket minskar möjligheten för en arbetslivsrepresentant att delta i bedömningen.

VITSORD I BEDÖMNING AV KUNNANDE INOM YRKESUTBILDNINGEN

GE INOM FORDONSBANSCHEN
Medeltal 3,4*
Yrkesinriktad examensdel 3,6
Gemensam examensdel 3,0
(nationellt medeltal 3,7)

*Medeltalen beräknas med skyddade tal.

Övriga reflektioner

- Arbetslivskommissionen anser att medeltalet 4,0 är eftersträvänsvärt. Intresset för fordonsbranschen ökar. Under de två senaste åren har det funnits fler förstahandssökande än nybörjarplatser. Detta kommer att förbättra de sökandes motivation för den bransch de studerar och höjer säkert vitsorden för kompetensen. Det är ytterst viktigt att kombinera de gemensamma examensdelarna med de yrkesinriktade examensdelarna. De gemensamma examensdelarna borde konkret styra de yrkesinriktade examensdelarna så att motivationen till teorin bevaras.

EXAMENSGRUNDERNAS OCH EXAMENSSTRUKTURENS FUNKTION

Reflektioner kring hur examensgrunderna motsvarar arbetslivet, hur de fungerar och om examensstrukturen

GE inom fordonsbranschen

- Under besöken har inga missförhållanden framkommit, så examensgrunderna kan tolkas som välfungerande

YE inom fordonsbranschen

- Arbetslivskommissionen gjorde inga besök till läroanstalter som ordnar YE-utbildning när lägesbilden utarbetades.

SYE inom fordonsbranschen

- Arbetslivskommissionen gjorde inga besök till läroanstalter som ordnar SYE-utbildning när lägesbilden utarbetades.

Reflektioner kring examensstrukturen

- Representanter för arbetslivet har önskat en större andel elteknik och telematik i alla examensgrunder.
- För att få kunskap om arbetslivets behov och kompetenskrav spelar utbildningsanordnarnas egna kontakter med lokala representanter för arbetslivet en viktig roll.

KÄLLOR

Bakgrund

Arbetslivskommissionen har utarbetat en lägesbild av kvaliteten på genomförandet av yrkesprov och bedömning av kunnande i examina inom sitt område.

Till arbetskommissionernas uppgifter hör att årligen producera information om kvaliteten på genomförandet av yrkesprov och bedömningen av kunnandet inom den egna branschen (Statsrådets förordning om yrkesutbildning 673/2017).

Källor som arbetslivskommissionen använder

Arbetslivskommissionen har haft tillgång till Utbildningsförvaltningens statistiktjänst www.vipunen.fi. Kvantitativa uppgifter (anordningstillstånd, prestationsuppgifter och responsuppgifter m.m.) har hämtats i början av 2025, och uppdateringar som lagts upp i Vipunen senare inte har uppdaterats i lägesbilden.

De examina som är i övergångsperioden ingår inte i de kvantitativa uppgifterna. I utbildningsanordnarnas anordnartillstånd bestäms utbildningsanordnarnas aktivitet utifrån om utbildningsanordnaren registrerat examens- eller examensdelsprestationer 2024.

I Vipunens rapportbeskrivning: På grund av datasekretess visas antalen 1–4 som gäller personer som värdet "1–4" och antal större än 4 avrundas till närmaste siffra delbar med 3. Medeltalen beräknas med skyddade tal.

Källmaterialet i lägesbildens reflektioner har varit till exempel arbetslivskommissionens besöksrapporter, eventuella utlåtanden om utkast till examensgrunder, planer för bedömning av kunnande samt eventuella begäran om rättelse gällande bedömning av kunnande som gjorts av studerande. Dessutom har man kunnat komplettera reflektionerna med arbetslivskommissionens medlemmars egna observationer.

Arbetslivskommissionens lägesbilder

Arbetslivskommissionernas webbplats och tidigare års lägesuppgifter och lägesbilder finns på Utbildningsstyrelsens webbplats:

<https://www.oph.fi/sv/utbildning-och-examina/yrkesutbildning/arbetslivskommissioner>

Mer information

Arbetslivskommissionernas sekretariat, arbetslivskommissioner@oph.fi